

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto
pirmininkui Artūriui Skardžiui

Į 2026-03-30 Nr. S-2026-1263

DĖL DUOMENŲ TEIKIMO

Valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. kovo 30 d. lydraščiu Nr. S-2026-1263 pateikto Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2026 m. kovo 25 d. posėdžio protokolo Nr. 141-P-5 išrašo (toliau – Protokolas) 7 punktą, kuriuo prašote „raštu atsakyti į komiteto nario Artūro Zuoko 2026 m. kovo 25 d. Audito komiteto posėdyje iškeltus klausimus dėl VĮ Registrų centro teikiamų paslaugų tvarkos, t. y. kiek plačiai įmonėje naudojama praktika, kai už paslaugų suteikimą skubos tvarka imamas papildomas mokestis, tuo tarpu tos pačios paslaugos, jeigu jos teikiamos per nustatytą terminą, yra nemokamos, taip pat pateikti detalią informaciją apie tokių paslaugų apimtį: kiek ir kokių nemokamų bei mokamų (skubos tvarka) paslaugų buvo suteikta, koks jų mastas, kokios gautos lėšos, bei kitą su šiuo klausimu susijusią informaciją“, ir teikia atsakymą.

Registrų centras yra pagrindinių valstybės registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojas, kurio veikla registruojant registro objektus, teikiant registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenis laikoma viešojo administravimo veikla ir yra griežtai reguliuojama teisės aktais. Pažymėtina, kad įmonės teikiamų administracinių paslaugų kainodara taip pat yra reguliuojama teisės aktų nustatyta tvarka. Iki šios dienos teikiamų paslaugų įkainiai yra patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (pagal naują teisinį reguliavimą – paslaugų valdytojo), laikantis nustatytų sąnaudų pagrįstumo ir skaidrumo principų.

Valstybės informacinių išteklių įstatyme numatyta, kad „registrų informacinėse sistemose tvarkomi duomenys teikiami atlygintinai, jeigu šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose, tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip“. Šiame įstatyme taip pat reglamentuotas ir neatlygintinas duomenų registravimas (teikimas) bei numatytas šių veiksmų finansavimas. Taip pat pažymėtina, kad dalis paslaugų, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, yra teikiamos nemokamai.

Tad vertinant galiojantį teisinį reguliavimą, įmonės teikiamos paslaugos skirstomos į tris pagrindines kategorijas:

1. mokamos paslaugos (gali būti taikoma teisės aktuose numatyta skuba);
2. neatlygintinai teikiamos paslaugos (skuba netaikoma);
3. neatlygintinai teikiamos kompensuojamos paslaugos (skuba netaikoma, valstybės biudžeto finansavimas).

Apskaičiuojant atlygį už Registrų centro teikiamas paslaugas skuba gali būti taikoma tik mokamoms paslaugoms, kurioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 763 yra patvirtintas paslaugos atlyginimo dydis. Pažymėtina, kad paslaugų suteikimo terminai yra nustatyti atitinkamų registrų ir valstybės informacinių sistemų nuostatuose, kurie apibrėžia standartinius paslaugų teikimo laikotarpius ir užtikrina vienodą bei teisės aktų reikalavimus atitinkantį

paslaugų teikimą visiems klientams. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarime Nr. 763 yra aiškiai įtvirtinta galimybė klientų pageidavimu taikyti skubos tvarką tam tikroms paslaugoms. Tokia galimybė nėra savavališka ar diskrecinė – ji yra tiesiogiai grindžiama galiojančiu teisiniu reguliavimu bei klientų pageidavimu. Paslaugų teikimas skubos tvarka vykdomas laikantis teisės aktuose nustatytų trumpesnių terminų, o už šią papildomą paslaugos suteikimo sąlygą taikomas papildomas įkainis – priemokos koeficientas. Šis koeficientas yra diferencijuotas pagal paslaugos suteikimo terminus ir yra sudedamoji reguliuojamos kainodaros dalis, todėl negali būti taikomas ar keičiamas savavališkai. Svarbu pabrėžti, kad skubos taikymas nekeičia pačios paslaugos esmės ar turinio, o tik jos suteikimo terminą, todėl jis laikytinas papildoma, kliento pasirinkimu grindžiama paslaugos teikimo sąlyga. Atitinkamai klientui suteikiama teisė pasirinkti – naudotis standartiniu, teisės aktuose nustatytu terminu arba, esant poreikiui, pasirinkti greitesnį paslaugos suteikimą už papildomą, teisės aktų pagrindu nustatytą mokestį. Toks teisinis reguliavimas užtikrina proporcingą interesų pusiausvyrą: viena vertus, garantuojamas visiems prieinamas standartinis paslaugų teikimas, kita vertus, sudaromos sąlygos efektyviai tenkinti skubius klientų poreikius, nepažeidžiant sąnaudų padengimo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų. 2025 m. Registrų centras iš viso suteikė 67 mln. vnt. mokamų administracinių paslaugų, iš jų 0,9 mln. vnt. paslaugų klientai užsisakė su skuba – tai sudaro 1,3 proc. visų suteiktų mokamų paslaugų. Papildoma priemoka už skubą siekė apie 2,9 mln. Eur. Detaliau:

Asmens tipas	Mln. Eur	Dalis, proc.
Fiziniai asmenys	0,96	34 %
Juridiniai asmenys	1,9	66 %
Suma	2,86	100 %

Apibendrinant išdėstytą teisinį reguliavimą bei pateiktus duomenis, Registrų centre skubos tvarka taikoma tik toms administracinėms paslaugoms, kurios pagal galiojančius teisės aktus yra mokamos, ir ji negali būti taikoma neatlygintinai teikiamoms paslaugoms. Paslaugos su skuba teikiamos kliento pasirinkimu, papildomas mokestis už jas yra nustatytas Vyriausybės patvirtintoje kainodaroje, o jų apimtis sudaro nedidelę visų mokamų administracinių paslaugų dalį.

Rūta Adamonienė, el. p. Ruta.Adamoniene@registrucentras.lt

Jolanta Česnauskienė, el. p. Jolanta.Cesnauskiene@registrucentras.lt